

**ANTIDOPING
SVERIGE**

Idrottens antidopingarbete

Den här skriften är författad av Antidoping Sverige (ADSE) i samråd med Riksidrottsförbundet (RF) och beskriver hur antidopingarbetet inom idrotten bedrivs och är organiserat. Syftet är att ge praktiskt stöd och vägledning, i första hand för specialidrottsförbund (SF), men ledare och förtroendevalda på alla nivåer inom idrotten kan ha intresse och nytta av att ta del av innehållet.

Samtliga idrottsutövare och deras stödpersonal omfattas av och är dessutom skyldiga att känna till dopingreglerna. Därmed så har SF och idrottsföreningar ett ansvar att förmedla kunskap om dopingregler och antidopingarbete inom sina egna verksamheter.

Innehåll

1. Världsantidopingkoden	4
2. Internationella konventioner	5
3. Bakgrund och ansvarsfördelning	6
3.1 Målet för antidopingarbetet	6
3.2 Samarbetsavtal mellan RF och Antidoping Sverige	6
3.3 Ansvarsfördelningen för antidoping inom svensk idrott	7
4. Riktlinjer för SF:s antidopingarbete	8
4.1 Antidopingplan för SF	8
4.2 Utbildning av kontaktpersoner	8
4.3 SF:s webbsida	9
4.4 Kosttillskott	9
4.5 Dopinglistan	9
4.6 Medicinsk dispens	10
4.7 Handläggning av dopingärende	10
4.8 Dopingkontroller	12
4.9 Vistelserapportering och SF:s rapportering	13
5. Stöd från Antidoping Sverige	14
5.1 Hjälpmedel	14
5.2 Ren Vinnare, Antidopingsnack och Vaccinera klubben	15
6. Sveriges antidopingorganisation	16
6.1 Antidoping Sverige	17
6.2 Organ inom Riksidrottsförbundet	18

1. Världsantidopingkoden

World Anti-Doping Agency (WADA) är en stiftelse som bildades 1999 av världens idrottsorganisationer och regeringar med uppdrag att skapa globala dopingregler samt utveckla och koordinera kampen mot doping inom idrotten. År 2004 infördes den första globala Världsantidopingkoden ("Koden") som gäller inom alla idrotter och länder. Reglerna har utvecklats genom åren och nya versioner av Koden har införts 2009, 2015 och 2021.

Idrottsorganisationer måste skriftligen anmäla eller ansöka till WADA om att ansluta sig och följa detta globala regelverk. När WADA godkänt sådan försäkran betraktas organisationen som en signatär eller undertecknare av Koden och ska därmed låta WADA granska att organisationen i fråga implementerat alla delar av regerverket. På WADA:s webbsida finns en lista över de cirka 700 idrottsorganisationer som är signatärer av Koden.

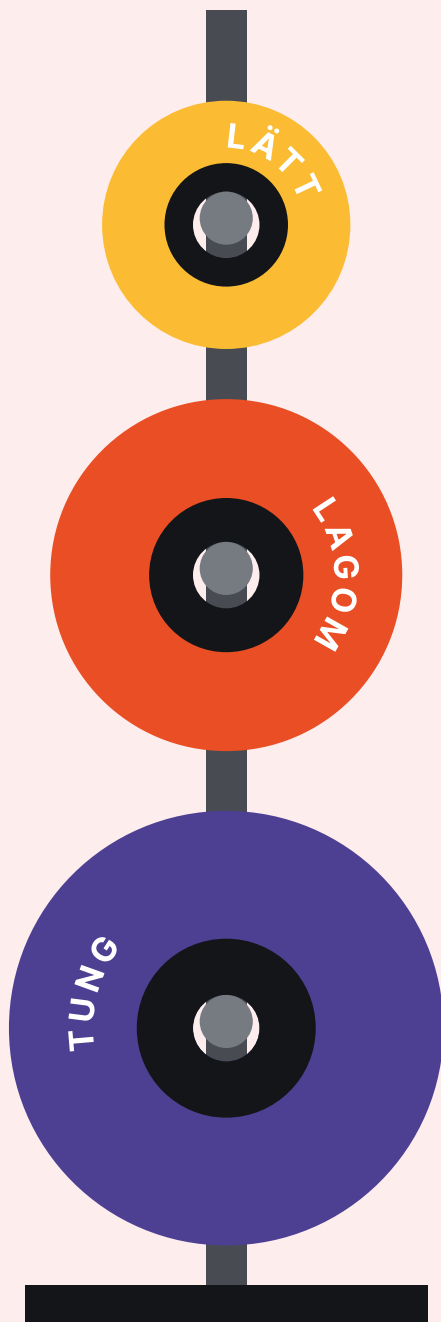
WADA startade redan hösten 2023 arbetet med att få in synpunkter och förslag från dessa idrottsorganisationer och alla länders regeringar med sikte på en ny uppdaterad Kod 2027. Revideringsprocessen omfattar tre globala remissrundor under två år. Det tredje året ska nya regler beslutas på WADA:s världskonferens. Därefter får signatärer och idrottsorganisationer det följande kalenderåret på sig att implementera de nya reglerna. Koden omfattar även åtta obligatoriska Internationella standarder som innehåller mer detaljerade regler:

- Dopinglistan
- Dopingkontroll och utredning (Blir två separata standarder 2027)
- Medicinsk dispens
- Resultathantering
- Utbildning
- Skydd av privatliv och personuppgifter
- Efterlevnad av Världsantidopingkodens krav
- Dopinglaboratorier

I Sverige är Koden och dess Internationella standarder implementerade bland annat i RF:s stadgar och Idrottens antidopingreglemente. RF:s stadgar reglerar vad som åligger idrottsföreningar, SF, RF och ADSE inom antidopingarbetet. Samtliga regler och mer information om idrottens antidopingarbete finns på ADSE:s och WADA:s webbsidor.

Världsantidopingkoden handlar om idrottsutövarnas rätt till en dopingfri idrott. I Koden harmoniserar reglerna mellan olika internationella specialidrottsförbund (ISF), nationella antidopingorganisationer samt olympiska och paralympiska kommittéer. I förlängningen handlar det även om en harmonisering mellan stater. Regeringar världen över har medverkat i framtagandet av Koden liksom till att utarbeta internationella konventioner som stödjer idrottens arbete.

2. Internationella konventioner

Europarådets konvention mot doping upprättades 1989 och är undertecknad av 52 länder. Sverige anslöt sig 1990 och godkände ett tilläggsprotokoll till konventionen 2002 som uttalar ett stöd för WADA och staternas ambition att låta sina åtaganden granskas. Konventionen mot doping förpliktar länderna till vissa åtgärder i fråga om lagstiftning, ekonomi, dopingkontroller och utbildning. Europarådets konvention mot doping har utgjort modellen för den globala UNESCO-konventionen.

Sverige var först av de 191 länder som anslutit sig till UNESCO:s konvention mot doping inom idrott som trädde i kraft 2007. Regeringen har därmed lovat att stödja och underlätta för idrotten att leva upp till kraven och reglerna i Koden. Det kan ske genom lagstiftning, politiska beslut och administrativ praxis. Regeringen ska enligt UNESCO:s konvention vidta särskilda åtgärder för att:

- Uppmuntra internationellt samarbete för att skydda idrottare och idrottens etik.
- Begränsa tillgången till förbjudna ämnen och metoder genom att bekämpa olaglig handel.
- Underlätta dopingkontroller och stödja nationella testprogram.
- Uppmuntra tillverkare och distributörer av kosttillskott att etablera "bästa praxis" i märkning, marknadsföring och distribution av produkter som kan innehålla dopingklassade substanser.
- Stödja utbildningsinsatser gällande antidoping och främja antidopingforskning.

Statens stöd till idrotten är knutet till dessa båda antidopingkonventioner. Det är bakgrunden till att SF, enligt RF:s stadgar, ska bedriva ett aktivt antidopingarbete för att få del av statsanslaget. Statens förpliktelser under konventionerna är också varför regeringen årligen avsätter särskilda medel till det svenska antidopingarbetet och även till WADA.

3. Bakgrund och ansvarsfördelning

Sverige var ett av de första länderna i världen som uppmärksammade och tog tag i antidopingfrågan. Redan 1977 infördes de första reglerna mot doping inom svensk idrott. Vid Riksidrottsmötet 1981 antogs ett uttalande som allt sedan dess varit vägledande för antidopingarbetet inom den svenska idrottsrörelsen:

- Riksidrottsmötet ser ytterst allvarligt på förekomsten av doping inom svensk idrott.
- Allt bruk av dopingmedel är oacceptabelt. Inget idrottsresultat är så värdefullt att bruk av dopingmedel kan försvaras.
- Bruk av dopingmedel inom idrotten på alla nivåer är förbjudet. Förseelser skall bestraffas i enlighet med de stränga regler som gäller inom svensk idrott.
- Kravet är att alla idrotter skall vara fria från doping.

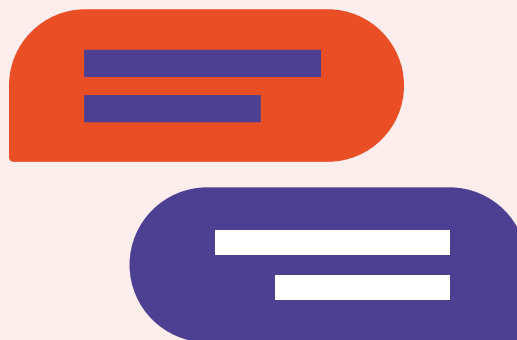
Sedan 2003 är RF signatär av Koden, vars regler infördes globalt år 2004 och som sedan dess är helt integrerade i RF:s stadgar. Från och med år 2021 flyttades antidopingverksamheten ut från RF till Antidoping Sverige.

RF har i samverkan med regeringen bildat Antidopingstiftelsen för att främja självständigheten hos antidopingsverksamheten i Sverige. Stiftelsen äger alla aktier i Antidoping Sverige AB som i sin tur bildats för att leda det svenska antidopingarbetet.

På det här sättet är den svenska antidopingorganisationen nu helt fristående från RF och övrig idrottsrörelse både ekonomiskt och verksamhetsmässigt, vilket är ett krav enligt Koden.

När det gäller utbildningsinsatser så har idrottsrörelsen i Sverige fortfarande ett eget ansvar att bedriva ett aktivt antidopingarbete, vilket är inskrivet i RF:s stadgar och regleras i den internationella standarden för utbildning som RF omfattas av som signatär av Koden. RF har därför en särskild utbildningsplan för antidoping. Även Sveriges Olympiska kommitté och Sveriges Paralympiska kommitté är signatärer av Koden och omfattas av samma ansvar.

Antidoping Sverige ska enligt Koden i egenskap av nationell antidopingorganisation ta fram utbildningsupplägg för olika målgrupper och sprida antidopingutbildning inom idrottsrörelsen i Sverige.

3.1 Målet för antidopingarbetet

Antidoping Sveriges vision är: "Dopingfri idrott och hälsosam träning - för alla". Det övergripande målet är: "Leda, samordna och utveckla antidopingarbetet. Skydda idrottarens prestationer och tävlan på lika villkor. Främja en sund träningskultur."

I RF:s utbildningsplan för antidoping som fastställdes av Riksidrottsstyrelsen oktober 2023 är målet: "Genom utbildning inom idrottsrörelsen ska RF-SISU stimulera och utveckla det förebyggande antidopingarbetet samt påverka omvärldens attityder till och kunskap om dopingproblemet och antidopingarbetet."

3.2 Samarbetsavtal mellan RF och Antidoping Sverige

Antidoping Sverige har, i egenskap av Nationell antidopingorganisation (NADO), en skyldighet att övervaka att antidopingverksamheten i Sverige bedrivs i enlighet med Koden. Av RF:s stadgar framgår att RF och Antidoping Sverige ska verka för en dopingfri idrott och man har därför överenskommit om ansvarsfördelning och samarbetsformer i ett gemensamt avtal som omfattar bland annat dopingkontrollverksamhet, förebyggande verksamhet och utbyte av information. Enligt avtalet ska RF säkerställa att RF-SISU distrikt och SF arbetar aktivt mot bruk av dopingmedel och andra överträdelser av Idrottens antidopingreglemente, vilket också omnämns i RF:s utbildningsplan.

3.3 Ansvarsfördelning för antidoping inom svensk idrott

För att nå målet för antidopingarbetet finns en tydlig ansvarsfördelning mellan Antidoping Sverige (ADSE) och idrottens olika organisationsled. Antidoping är ett gemensamt ansvar och arbetet bedrivs med olika medel på alla nivåer inom idrotten.

Till stöd för medlemsorganisationerna har även övriga organisationsled ett ansvar i antidopingarbetet. 1991 instiftades den svenska dopningslagen som omfattar anabola androgena steroider (AAS), testosteron och tillväxthormon. Sedan dess har antidopingarbetet bedrivits inom två delområden:

- **Internt - inom idrottsrörelsen**
- **Externt - samhällsinriktat, ofta i samråd med andra organisationer och myndigheter**

ADSE	• ADSE leder och koordinerar det svenska antidopingarbetet (13 kap, 1–4 §, RF:s stadgar).
RF	• RF ska verka för en dopingfri idrott och samarbeta med ADSE (13 kap, 1–5 § RF:s stadgar). • RF ska utse oberoende bestraffningsorgan samt verkställa bestraffningar enligt Idrottens Antidopingreglemente. • RF ska ha en utbildningsplan för antidoping som signatär av Kodex enligt den internationella standarden för utbildning.
SF	• SF ska aktivt arbeta för en dopingfri verksamhet inom förbundet och anslutna föreningar samt upprätta en handlingsplan mot doping. • SF svarar för att ADSE och RF får de underlag som efterfrågas om den idrottsliga verksamheten (11 kap, 4 §, RF:s stadgar).
IF	• Idrottsföreningar ska aktivt arbeta mot doping och förmedla nödvändiga kunskaper om antidoping till sina medlemmar (1 kap, 1 §, RF:s stadgar).
Distrikt	• RF-SISU distrikt ska regionalt och lokalt bedriva strategiskt förebyggande verksamhet som i huvudsak består av utbildningsinsatser, men också samverkan och information.
SISU	• SISU Idrottsutbildarna utgör en viktig resurs och samarbetspartner vid all utbildning, såväl centralt som regionalt och lokalt.

Flertalet SF arbetar huvudsakligen internt med att sprida och upprätthålla nödvändiga kunskaper om dopingregler och attityder till doping ur ett idrottsperspektiv. SF som har mer breddinriktad motionsverksamhet, främst i form av styrketränande motionärer, har goda skäl att arbeta även externt ur ett folkhälsoperspektiv som främst handlar om samhällsproblemet med missbruk av AAS. Styrketräning med vikter förekommer inom de flesta idrotter och idrottsföreningar. Gym för styrketräning som drivs av idrottsföreningar kan ibland förväxlas med privata och kommunala gym. Även privata gymkredjor kallar sina kunder för medlemmar. Det är därför angeläget för idrottsföreningar som driver gym att tydligt informera sina medlemmar om idrottens dopingregler och om dopingkontroller.

Ett folkhälsoinriktat antidopingarbete är värdefullt även ur idrottssynpunkt. Att kommuner, regioner och organisationer arbetar mot doping (AAS) i samhället, både var för sig och tillsammans, bidrar till och förstärker effekten av idrottens eget antidopingarbete. Samverkan i antidopingarbetet lönar sig därför för alla parter.

4. Riktlinjer för SF:s antidopingarbete

Alla idrottsutövare är skyldiga att känna till dopingreglerna samt förstå att intag av kosttillskott och läkemedel, som kan innehålla dopingklassade substanser, alltid sker på eget ansvar. Alla idrottsledare är också skyldiga att känna till gällande regler samt medverka till att dopingkontroller kan genomföras obehindrat.

En del idrottsutövare och ledare vet inte vilka skyldigheter de har och förstår därför inte heller vilka allvarliga konsekvenser sådan okunskap kan få. En dopingavstängning kan förstöra eller avsluta en idrottskarriär. Många förseelser mot dopingreglerna skulle kunna undvikas om idrottare och tränare gavs möjlighet att lära sig vad dopingreglerna innebär. När dopingförseelser uppdagas inom svensk elitidrott skadar det förtroendet för berört SF och för svenskt antidopingarbete både nationellt och internationellt. SF har en viktig roll att sprida kunskap om dopingreglerna och dess praktiska konsekvenser både på landslagsnivå och hos sina medlemsföreningar.

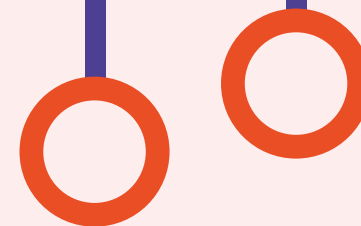

4.1 Antidopingplan för SF

I RF:s Stadgar 11 kap 4 § står: "SF ska aktivt arbeta för en dopingfri verksamhet inom förbundet och anslutna föreningar samt upprätta plan för antidopingarbetet". Redan 1999 infördes det kravet och år 2004 hade alla dåvarande SF upprättat sådana planer.

För att en antidopingplan ska leda till konkret handling bör den spridas inom förbundets verksamheter och publiceras på SF:s hemsida. Den måste också uppdateras i takt med den snabba utvecklingen inom området. En bra handlingsplan ska vägleda landslagsledare och tränare/ledare på klubbnivå så att de i sin tur kan hjälpa sina idrottare att förstå dopingreglerna. Den ska också informera SF:s föreningar om hur de kan förebygga doping. När dopingfall blir kända och uppmärksammade kan media vilja granska SF:s beredskap och förebyggande arbete. Då är det en fördel om SF har en antidopingplan som beskriver just de aspekterna.

RF har i samverkan med Antidoping Sverige upprättat en ny mall för SF:s antidopingplan som samspelar med RF:s utbildningsplan och den internationella standarden för utbildning. Den nya mallen innehåller en generell bakgrundsbeskrivning kring antidopingarbetet och lägger större vikt vid utbildning. Antidoping Sverige kan bistå med synpunkter och ge klartecken när SF:s antidopingplan bedöms uppfylla RF:s stadgar och kan på uppdrag av RF begära in SF:s antidopingplan för granskning.

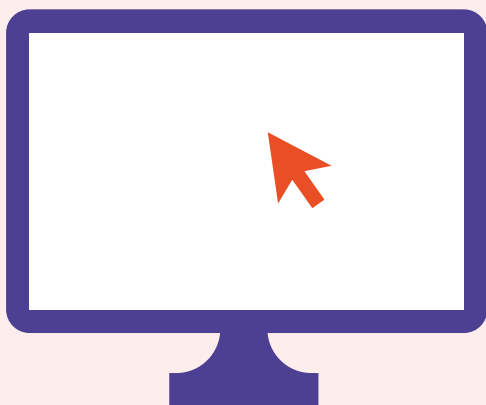
4.2 Utbildning av kontaktpersoner

SF är formellt skyldig att utse en antidopingansvarig kontaktperson och meddela Antidoping Sverige dennes kontaktuppgifter.

SF:s kontaktperson för antidoping och övriga som för SF:s räkning agerar i antidopingfrågorna bör ha genomgått den grundläggande antidopingkurs som Antidoping Sverige erbjuder årligen. Denna grundkurs riktar sig i första hand till ny tillsatta antidopingansvariga personer från SF och RF-SISU distrikt. Även andra tjänstepersoner, förtroendevalda, ledare och tränare inom SF och RF-SISU distrikt är välkomna att delta på kursen. På senare år har kursen genomförts på distans via nätet, vilket möjliggjort att bredda målgruppen till ledare och tränare från elitidrottsföreningar samt lärare och tränare på riksidrottsgymnasier (RIG) och nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU). Kursen ger förståelse för

och kunskap om dopingreglerna och det förebyggande arbetet. Förhoppningen är att deltagarna efter kursen ska kunna sprida kunskap inom sin idrott om de utbildningsupplägg som Antidoping Sverige erbjuder föreningar, ledare och idrottsutövare.

SF:s antidopingansvariga kontaktpersoner bjuds därutöver varje år in till en kostnadsfri fortbildning i form av en antidopingkonferens för SF där nyheter presenteras och aktuella frågor diskuteras. Konferensen förläggs normalt i Stockholm. Antidoping Sverige har även individuella träffar med SF för att följa upp antidopingarbetet.

4.3 SF:s webbsida

SF:s antidopingplan ska finnas tillgänglig via SF:s webbsida. Där bör också länkar till Antidoping Sverige finnas för att besökare lätt ska kunna hitta dopingregler och all övrig information om antidopingarbetet. Man bör undvika att länka till enskilda

dokument då dessa byts ut löpande. Det är bättre att länka till startsidan antidoping.se, där man bland annat hittar sökfunktionen för läkemedel, dopinglistan med förbjudna substanser och metoder, hur en dopingkontroll går till, medicinska dispenser, vistelserapportering, dopingstatistik och föreningsbeställda kontroller. Även utbildningsupplägg som Ren vinnare och Vaccinera klubben mot doping samt övriga informationsfilmer och material finns i menyn på startsidan.

4.4 Kosttillskott

SF bör varna för riskerna vid användande av kosttillskott med hänvisning till de varningar som upprepade gånger utfärdats av bland andra ADSE, RF, SOK, IOC, IPC och WADA. Problemen med kosttillskott beskrivs utförligt på [Antidoping Sveriges webbsida](https://antidoping.se).

Att SF har sponsorsamarbete och reklam för kosttillskott kan ur dopingsynpunkt vara en riskfylld verksamhet som kan skada SF:s trovärdighet. Elitidrottare har testat positivt på kosttillskott från företag som de sponsrats av. SF bör därför ha en tydlig policy och ordning kring hur man hanterar kosttillskott, dels i landslags- och tävlingsverksamhet, dels i sponsor- och reklamsammanhang.

4.5 Dopinglistan

Dopinglistan över förbjudna substanser och metoder är en internationell standard som berör alla idrottsutövare. Därför är det viktigt att SF aktivt sprider information om dopinglistan och om individens strikta ansvar vid bruk av läkemedel och kosttillskott. Listan anger vilka substanser och metoder som är förbjudna och består av tre delar.

- **Det som alltid är förbjudet (långtidsverkande samt manipulation).**
- **Det som endast är förbjudet i samband med tävling (korttidsverkande).** Där hittar vi även **missbrukssubstanser som kokain, ecstasy, heroin och cannabis.**
- **Den tredje delen gäller betablockerare som är förbjudet inom nio idrotter som där listas.**

För att en substans eller metod ska hamna på dopinglistan krävs att den uppfyller två av följande tre kriterier; potentiellt prestationshöjande, potentiellt hälsofarlig eller i strid mot idrottens grundläggande värden. En substans eller metod kan också tas upp på dopinglistan om den är att betrakta som potentiellt maskerande. Det vill säga, att den kan användas för att dölja användande av annan förbjuden substans eller metod.

WADA:s listexpertgrupp tar varje år fram ett förslag till nästa års dopinglista. Förslaget cirkuleras till alla länder och idrotter som är anslutna till Världsanti-dopingkoden. Listexpertgruppen beaktar därefter inkomna synpunkter och gör ett slutligt förslag till ny dopinglista som sedan formellt antas av WADA:s Executive Committee. Den nya dopinglistan publiceras normalt senast 1 oktober för att börja gälla från årsskiftet.

4.6 Medicinsk dispens

Idrottsutövare som behöver använda läkemedel som omfattas av dopinglistan kan ansöka om medicinsk dispens. På Antidoping Sveriges webbsida finns Läkemedelssök som är ett bra hjälpmedel för att undersöka om ett läkemedel innehåller dopingklassade substanser. Observera att det endast går att söka på registrerade läkemedel i Sverige för humant bruk, alltså inte kosttillskott. Läkemedelssök har ersatt den tidigare sökfunktionen som kallades Röd-gröna listan.

Idrottsutövare i Sverige som i dispensssammanhang tillhör definitionen Nationell idrottsutövare måste alltid ansöka om medicinsk dispens i förväg.

De som tillhör gruppen övriga idrottsutövare kan ansöka om medicinsk dispens i efterhand (retroaktivt) och får därmed möjlighet att efter dopingkontroll, som påvisat dopingsubstans, styrka att bruket var medicinskt berättigat enligt dispensreglerna.

På antidoping.se finns en lista som anger vilka idrottsutövare som definieras som nationell idrottsutövare inom respektive SF. Där finns även regler och ansökningsblankett för medicinsk dispens.

Idrottsutövare som är utsedda att vistelserapportera av det internationella specialidrottsförbundet (ISF) eller som deltar i tävling särskild listad av berört ISF ska ansöka om medicinsk dispens hos den instans som ISF hänvisar till eller försäkra sig om att den svenska medicinska dispensen erkänns av ISF.

SF ska:

- **Känna till och hänvisa till information om medicinsk dispens och ansökningsförfarande som finns på antidoping.se.**
- **Vara insatt i ISF:s regler för medicinsk dispens och veta när man ska ansöka internationellt, hur ansökan går till och sprida information om detta till berörda idrottare och ledare.**
- **Känna till om ISF accepterar medicinsk dispens som är beviljad av Antidoping Sverige.**
- **Meddela namn och kontaktuppgifter på förbundsläkare eller motsvarande om sådan funktion finns till info@antidoping.se.**

4.7 Handläggning av dopingärende

Reglerna som styr handläggning av dopingärende finns primärt i Idrottens antidopingreglemente och Föreskrift för resultathantering. Under pågående utredning av ett dopingärende gäller ärendesekretess tills dess offentlig publicering skett. Därefter får inte annan information än sådan som offentliggjorts röjas.

Antidoping Sverige, som nationell antidopingorganisation, har ansvaret för att hantera misstänkta dopingförseelser i Sverige. Handläggningen av ett dopingärende sker i flera steg:

- **Utredning görs av den information om misstänkt förseelse som inkommer till Antidoping Sverige, vilket kan vara ett positivt analysresultat från ett dopinglaboratorium eller ett tips om en förseelse.**
- **Underrättelse om misstänkt dopingförseelse skickas ut till berörd person. Förening, SF, ISF och WADA får informationen.**
- **Om förseelse kan styrkas skickas ett föreläggande om bestraffning ut, där Antidoping Sverige föreslår en påföljd som kan accepteras eller bestridas. Om det bestrids kommer ärendet att prövas av Dopingnämnden i första instans. ISF och WADA får information om föreläggandet.**
- **I de fall personen erkänner förseelse och accepterar konsekvenser alternativt inte responderar på föreläggandet om bestraffning, tillämpas ett förenklat bestraffningsförfarande där Antidoping Sverige fattar beslut. Ett sådant beslut kan endast överklagas av ISF eller WADA. Förening, SF, ISF och WADA får kopia på beslutet.**

SF ska:

- Känna till hur ett dopingärende handläggs enligt svenska dopingregler och enligt ISF:s regler.
- Införa regler om diskvalifikation av resultat vid dopingförseelse i sina tävlingsregler. Se artikel 9 och 10.10 i Idrottens antidopingreglemente.
- Implementera Idrottens antidopingreglemente (IDR 18.3) i SF:s regler.
- Föreskriva i sina tävlingsregler att stödperson, som utan giltig anledning brukar förbjuden substans eller metod, inte får assistera idrottsutövare (IDR 18.8).
- Underrätta Antidoping Sverige om ISF:s dopingregler, eller tillämpningen av reglerna, avviker från svenska regler och tillämpning.
- Snarast underrätta Antidoping Sverige när man från ISF eller på annat sätt får kännedom om förseelse mot idrottens dopingregler.
- Underrätta Antidoping Sverige om man får kännedom om brott mot Lag 1991:1969 om förbud mot vissa dopningsmedel.
- Underrätta Antidoping Sverige om man får information, tips eller tecken som kan tyda på doping eller som kan vara av intresse att utreda närmare. All sådan information hanteras med största sekretess och kan även lämnas anonymt via www.dopingtips.se.

4.8 Dopingkontroller

Antidoping Sveriges dopingkontrollprogram omfattar alla SF med närmare 4 000 dopingprov varje år. Se statistik på antidoping.se. Antidoping Sverige står för alla kostnader inom ramen för dopingkontrollprogrammet.

Därutöver erbjuds idrottsföreningar, SF och ISF samt tävlingsarrangörer möjligheten att beställa dopingkontroller som kan göras;

- **utanför tävling**
- **i samband med nationella tävlingar**
- **i samband med internationella tävlingar**

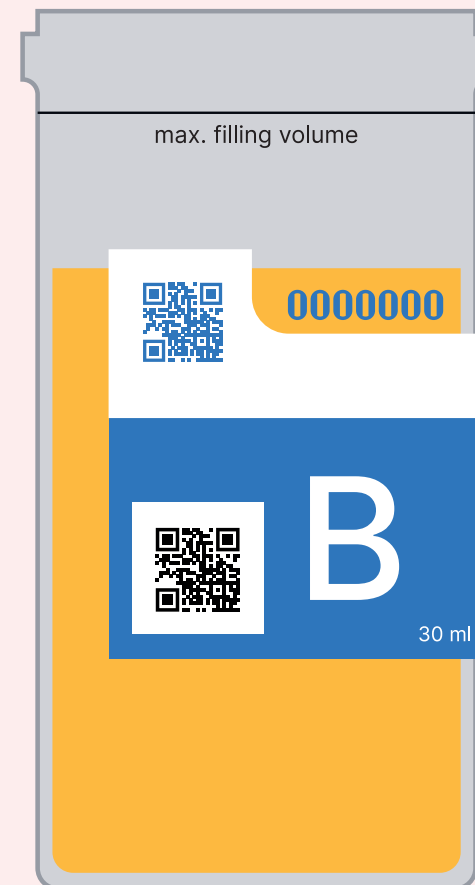
Beställaren debiteras för analys-, dopingkontrollfunktionärs- och fraktkostnader enligt offert. Under förutsättning att beställningen inkommer i tid svarar Antidoping Sverige för planering och genomförande. Kravet på dopingkontroller i samband med internationella tävlingar regleras ofta i de internationella tävlingsreglerna och ingår därmed som en av förutsättningarna för arrangemanget. För internationella tävlingar i Sverige erbjuder Antidoping Sverige

säkra, högklassiga och prisvärda dopingkontroller. För att kunna tillmötesgå önskemål är det viktigt att beställningsunderlaget kommer in i god tid. Normalt bör beställningen inkomma minst 3 månader före kontrolltillfället, helst mer. Vid större internationella uppdrag, eller om krav på 24-timmars analyser finns, behövs 6–12 månaders framförhållning beroende på omfattning. Dopingkontrollerna genomförs enligt berört ISF:s regler, eller enligt överenskommelse.

Blanketter för beställning av dopingkontroller finns på antidoping.se i två versioner: För nationell beställning och för internationell beställning (ifyllbar PDF).

SF har även möjlighet att beställa dopingkontroller exempelvis av en viss grupp aktiva, av idrottsutövare som vistas utomlands eller av utövare som slår svenska eller internationella rekord. Kontakta Antidoping Sverige vid sådana eller andra specifika önskemål.

Ytterligare information och anvisningar gällande dopingkontroller finns på antidoping.se.

4.9 Vistelserapportering och SF:s rapportering

Det är svårt att göra dopingkontroller utanför tävling om man inte vet var idrottsutövaren befinner sig. Oanmälda dopingkontroller under tränings- och uppbyggnadsperioden är ett av de mest effektiva sätten att avskräcka ifrån att använda dopingmedel och att upptäcka doping. Det i sin tur stärker allmänhetens och utövares förtroende för en dopingfri idrott. Det är därför kravet på vistelserapportering finns.

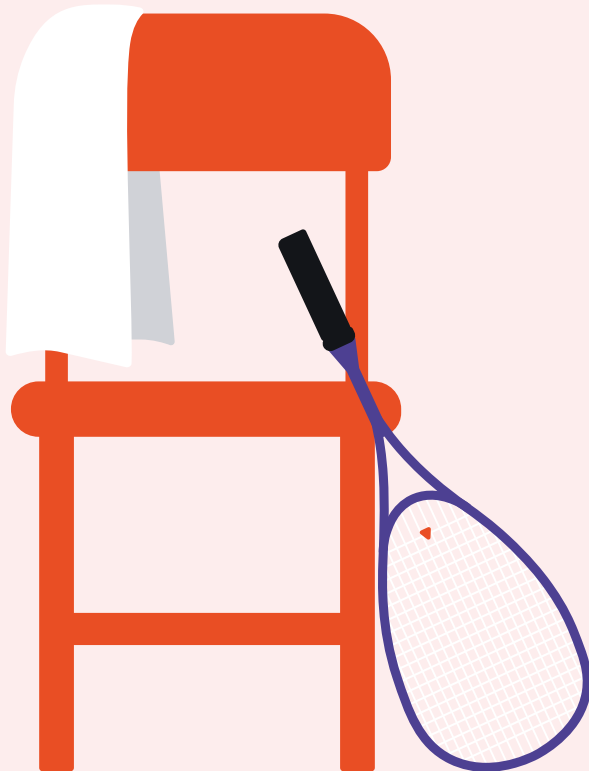
Cirka 330 individuella elitidrottare och 68 lag ingår i den svenska vistelserapporteringspoolen och omfattas därmed av skyldigheten att lämna vistelserapporter. Idrottsutövare som inte sköter sin vistelserapportering eller som inte befinner sig på den plats man angett riskerar vistelserapporteringsbrist. Tre brister inom tolv månader kan ge upp till två års avstängning. Lag riskerar böter upp till 500 000 kr. Kriterierna för utövare och föreningar som ingår i den svenska vistelserapporteringspoolen finns på antidoping.se. Där listas även vilka SF och lag som omfattas av vistelserapportering.

Antidoping Sverige begär att SF löpande ska lämna information om landslagsaktiviteter. Observera att SF:s information inte kan utgöra rapport för enskilda idrottsutövare. Respektive idrottsutövare måste fylla i sin personliga vistelserapport.

SF ska:

- Tillhandahålla det nationella tävlingsprogrammet, antingen via SF:s hemsida eller skickat till rapport@antidoping.se.

- Rapportera om alla SF:s planerade träningsläger och samlingar för alla landslag, även junior och ungdom. Rapporter eller kopior på kallelser ska sändas till rapport@antidoping.se. Om datum och plats för läger/samling bestäms tidigt, till exempel i en årsplan, ska det sändas in först. Kompletterande uppgifter ska sändas in minst en månad före aktuellt tillfälle. Slutlig rapport ska innehålla tillräckliga uppgifter för genomförande av oannonserad dopingkontroll (adress, samlings- eller träningslokal, program, klockslag för träning, deltagarlista, adress för boende).
- Aktivt medverka till att utövare och föreningar sköter sin vistelserapportering enligt gällande regler.
- Sända in kontaktuppgifter till Antidoping Sverige gällande idrottsutövare eller lag som är ålagda att vistelserapportera. Alla förändringar, lag eller utövare som ska tas bort eller läggas till gruppen som vistelserapporterar, sker i dialog mellan SF och idrottsansvarig handläggare på Antidoping Sverige.
- Meddela Antidoping Sverige när SF anser att idrottsutövare eller lag inte längre uppfyller kriterierna för att ingå i vistelserapporteringspoolen. Idrottsutövares rapporteringsskyldighet kvarstår till dess Antidoping Sverige beslutat att denne inte längre kvarstår i poolen, eller till dess utövaren drar sig tillbaka från tävlingsidrott och meddelar detta skriftligen på anvisad blankett.
- Uppmärksamma 6-månadersregeln när idrottsutövare som tidigare tillhört vistelserapporteringspool återgår till idrott. Se artikel 5.6.1 i Idrottens antidopingreglemente.

5. Stöd från Antidoping Sverige

SF och övriga organisationer inom idrottsrörelsen kan vända sig till Antidoping Sverige för rådgivning allmänt kring antidoping och hjälp med utbildning. Antidoping Sverige producerar hjälpmedel att använda i det förebyggande arbetet och medverkar gärna, i mån av resurser, vid nationella träffar eller utbildningar. Hör av er minst två månader före så ökar chansen att Antidoping Sverige kan medverka.

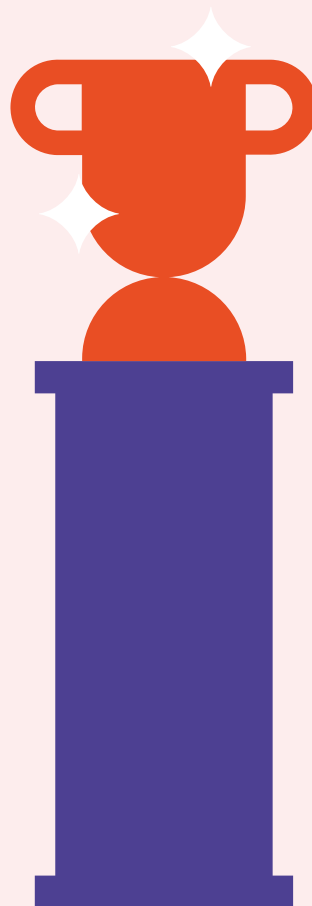
Längst ned på Antidoping Sveriges webbsida i det orangea fältet finns [en länk för SF](#) och RF-SISU med ytterligare riktad information om förebyggande arbete och hur man beställer hem material samt laddar ned loggor och puffar.

En grundläggande målsättning i den internationella standarden för utbildning är att utbildning ska vara den första kontakten med antidoping. Det vill säga innan första dopingkontrollen. Särskilt fokus bör därför läggas på yngre elitidrottare 16–20 år. SF bör säkerställa att antidoping och dopingregler är obligatoriska inslag i undervisningen vid RIG och NIU. Det finns utbildningsmaterial på [antidoping.se](#) särskilt riktad till RIG/NIU.

Antidoping Sverige erbjuder gratis föreläsningar vid av SF arrangerade samlingar för idrottsutövare, tränare, ledare och andra stödpersoner. Erbjudandet gäller även RIG och NIU. Ta kontakt helst två månader innan respektive samling för att boka föreläsare. Läs mer om föreläsarpoolen och hur man bokar [här](#).

5.1 Hjälpmedel

Alla som ansvarar för utbildning bör vid varje tillfälle som ges sprida antidopinginformation. Antidoping Sverige tillhandahåller nedanstående hjälpmedel på [antidoping.se](#).

- **Mall för SF:s antidopingplan**
- **Läkemedelssök.** Sökfunktion för läkemedel.
- **Vaccinera klubben mot doping.** Utbildningsupplägg för idrottsförening.
- **Antidopingsnack.** Diskussionshandledning för tränare/ledare att prata med sina aktiva.
- **Ren vinnare.** E-utbildning för idrottare och ledare.
- **Boka föreläsning** för tränare och aktiva på landslagsnivå.
- **Powerpoint bildspel.** Kontakta ADSE: info@antidoping.se
- **Fakta**granskning av antidopingtexter och program. Kontakta ADSE.
- **Filmer:** Dopingkontroll, Kosttillskott, Astma, Kortison, mm.
- **Filmade föreläsningar** med handledning till RIG/NIU.
- **Dopingtips.se.** Webbaserad tipsfunktion där man kan vara anonym.
- **Nyhetsbrev** per e-post: Antidopingnytt
- **Inlägg i sociala medier** som kan delas vidare: **Facebook** och **Instagram**

Foldrar, affischer, banderoller, roll-ups, utställningsmaterial och olika profilprodukter finns att beställa från [denna webbsida](#). Kontakta Antidoping Sverige för mer information. RF-SISU distrikt kan ge utbildningsstöd på lokal nivå till föreningar.

5.2 Ren vinnare, Antidopingsnack och Vaccinera klubben

Tränare och idrottare är skyldiga att känna till idrottens dopingregler. Den som inte har sådan kunskap riskerar i värsta fall att förstöra sin karriär genom att begå en dopingförseelse.

Idrottsutövare som gör e-utbildningen **Ren vinnare** får kunskap som ger möjlighet att undvika misstag som kan ge allvarliga konsekvenser. Även tränare och ledare ska ha den kunskap som denna e-utbildning ger.

Tränare/ledare som använder handledningen **Antidopingsnack** kan förmedla viktig kunskap om dopingreglerna till sina aktiva.

Förening som genomför upplägget **Vaccinera klubben mot doping** kan hantera dopingfrågan effektivt och känna sig tryggare både inom sin egen verksamhet och utåt mot sponsorer och andra samarbetspartners.

SF ska:

- Se till att idrottsutövare som vistelserapporterar genomför e-utbildningen **Ren vinnare**.
- Se till att idrottsutövare som återvänder till idrott efter dopingförseelse genomför e-utbildningen **Ren vinnare**.

SF bör:

- Se till att tävlingsaktiva utövare och deras ledare genomför e-utbildningen **Ren vinnare**.
- Uppmana föreningar att vaccinera sig mot doping, alternativt kräva det av vissa föreningar. Exempelvis elitklubbar eller klubbar som driver gym.
- Uppmana tränare/ledare att använda materialet **Antidopingsnack** med sina aktiva.

Några exempel på hur SF ser till att föreningar och idrottsutövare får antidopingkunskap.

SF kräver:

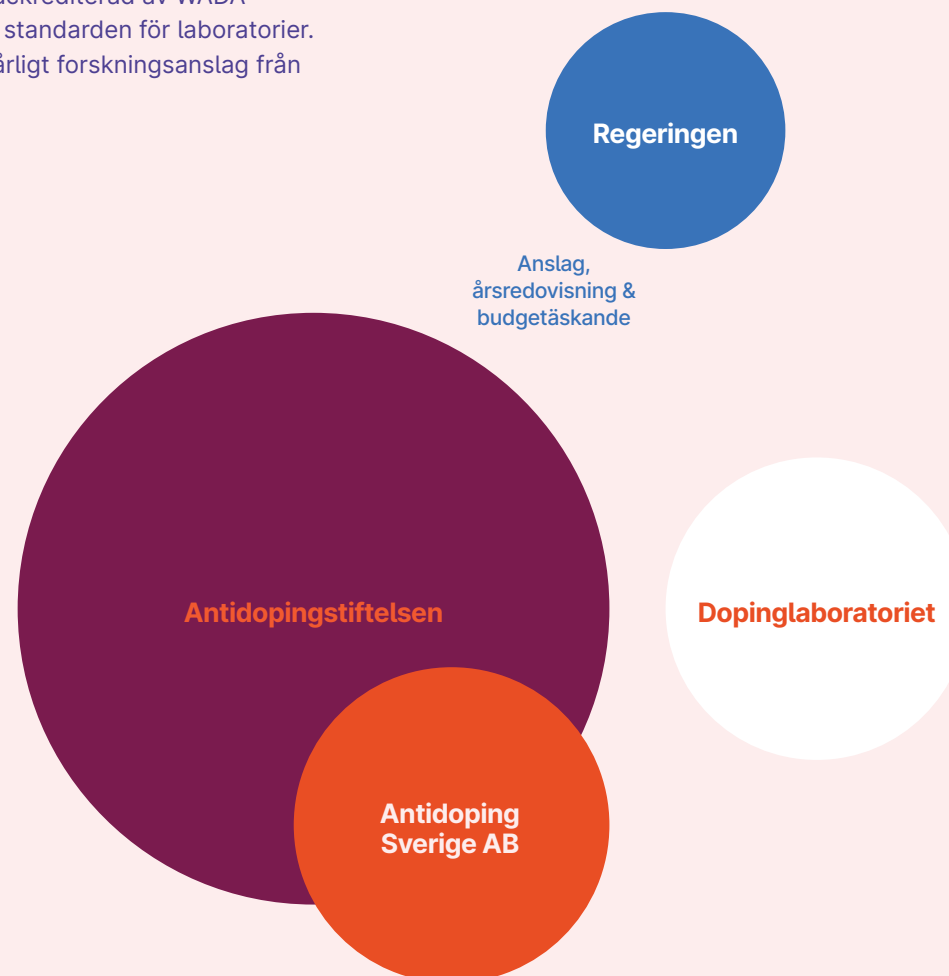
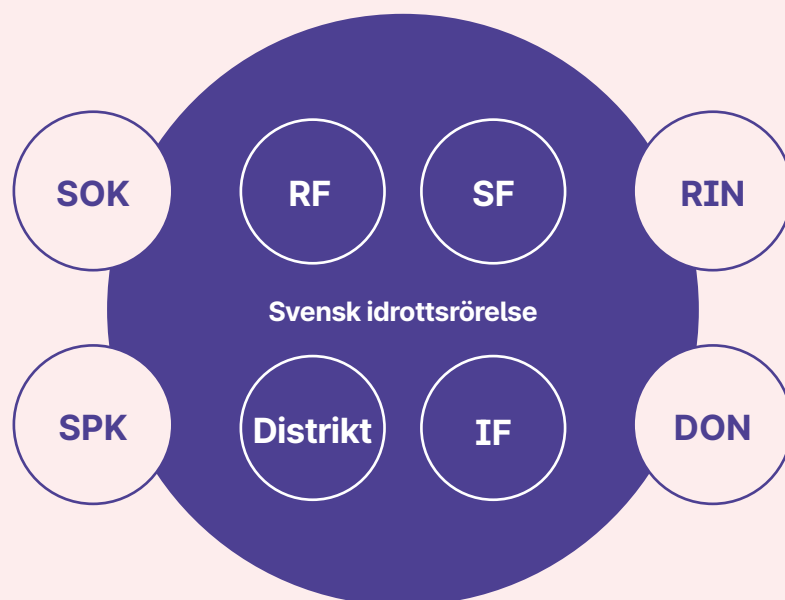
- Genomförd e-utbildning **Ren vinnare** för att få tävlingslicens.
- Genomförd **Ren vinnare** för att få representera i landslag.
- Att föreningen ska ha vaccinerat klubben för att få delta i seriespel.
- Att föreningen ska ha vaccinerat klubben för att få arrangera tävling.
- Att föreningen ska ha vaccinerat klubben för att få tillgång till särskilda projektmedel.

6. Sveriges antidopingorganisation

Den vänstra stora bubblan i organisationsskissen nedan åskådliggör svensk idrottsrörelse med dess organisationsled och medlemsförbund. SF har ett tydligt eget ansvar att aktivt arbeta för en dopingfri verksamhet inom förbundet och anslutna föreningar. SF ska även ha egna antidopingprogram. En viktig framgångsfaktor för det svenska antidopingarbetet är att SF och RF-SISU har ett aktivt samarbete med Antidoping Sverige.

Bubblan i mitten visar den fristående Nationella Antidopingorganisationen där anslaget från regeringen skickas via Antidopingstiftelsen till Antidoping Sverige som bedriver det operativa antidopingarbetet. Dopinglaboratoriet är en helt fristående enhet som är ackrediterad av WADA enligt den internationella standarden för laboratorier. Laboratoriet erhåller ett årligt forskningsanslag från regeringen.

6.1 Antidoping Sverige

Antidoping Sveriges kansli

Det operativa antidopingsarbetet utförs och koordineras av 20 anställda som har spetskompetens bland annat inom juridik, klinisk farmakologi, farmaci, näringsfysiologi, folkhälsovetenskap, medicin, idrottsvetenskap, idrottsfysiologi, kommunikation och pedagogik. Flertalet medarbetare har lång och omfattande erfarenhet inom antidoping och idrott. SF uppmanas vända sig till Antidoping Sverige för rådgivning, vägledning och konkreta insatser i antidopingsarbetet. Namn och kontaktuppgifter på medarbetare finns på antidoping.se.

Styrelsen för Antidoping Sverige AB

Styrelsen består av en ordförande samt fem ledamöter som enligt Världsantidopingkoden inte får vara involverade i ledning och beslutsfattande inom idrottsorganisationer som SF, RF, SOK och SPK. Ledamöterna utses av Antidopingstiftelsen. Några av styrelsens uppgifter:

- Besluta om en strategisk plan för den nationella antidopingorganisationen.
- Årligen fastställa verksamhetsplan och budget för antidopingsverksamheten.
- Fastställa budgetäskande samt årsredovisning som ska lämnas till regeringen.
- Utse en dispenskommitté som beslutar om medicinska dispenser.
- Fastställa Idrottens antidopingreglemente och föreskrifter för antidopingsverksamhet.

Antidoping Sveriges Dispenskommitté

Antidoping Sveriges styrelse utser en Dispenskommitté i enlighet med Världsantidopingkoden. Dispenskommittén beslutar om att bevilja eller avslå ansökningar om medicinsk dispens och består av minst fem ledamöter. Frågor till Dispenskommittén hänvisas till dispens@antidoping.se.

Antidopingstiftelsen

Riksidrottsförbundet bildade Antidopingstiftelsen i samråd med regeringen hösten 2020 för att främja självständigheten hos antidopingsverksamheten i Sverige. Stiftelsen äger och förvaltar samtliga aktier i Antidoping Sverige AB som i sin tur bildats för att bedriva den svenska antidopingsverksamheten. Stiftelsens styrelse består av åtta ledamöter. Organisationer som är involverade i antidoping och idrott har erbjudits att utse ledamöter till styrelsen. En plats vardera erbjuds regeringen, Riksidrottsförbundet, Sveriges Olympiska Kommitté, Svenska Paraförbundet/Sveriges Paralympiska Kommitté, Folkhälsomyndigheten, Svensk Förening för Fysisk Aktivitet och Idrottsmedicin samt Centrum för Idrottsforskning. Stiftelsen har som huvudsaklig uppgift att:

- Kontrollera att Antidoping Sveriges verksamhet följer gällande Världsantidopingkod.
- Tillföra, från staten, tilldelade medel till Antidoping Sverige.
- Utse ledamöter till styrelsen för Antidoping Sverige AB.
- Förvalta stiftelsens kapital.

Frågor till styrelserna för Antidoping Sverige AB och Antidopingstiftelsen hänvisas till Antidoping Sveriges kansli info@antidoping.se.

6.2 Organ inom Riksidrottsförbundet

Dopingnämnden (DoN)

DoN ska som första instans pröva bestraffningsärenden enligt Idrottens antidopingreglemente och består av ordförande, vice ordförande samt fyra ledamöter som väljs av RF-stämman. Dopingnämndens beslut kan överklagas till nästa instans som är Riksidrottsnämnden.

Riksidrottsnämnden (RIN)

Riksidrottsnämnden är idrottens "högsta domstol" i Sverige. Bestraffningsbeslut och andra beslut tagna i respektive SF:s disciplinnämnder kan överklagas till RIN som även fungerar som andra överklagansinstans i dopingärenden där DoN är första instans. RIN består av ordförande, vice ordförande och sex övriga ledamöter som väljs av RF-stämman. När det gäller dopingbesträffningar kan beslut från RIN i vissa fall överklagas ytterligare en nivå, till idrottens internationella skiljedomstol Court of Arbitration for Sport (CAS).

Riksidrottsstyrelsen (RS)

RS är, då RF-stämma inte är samlad, RF:s beslutande organ. RS fastställer RF:s utbildningsplan för antidoping. Kompletterande föreskrifter till Världsidopingkoden och internationella standarder utarbetas av RF och Antidoping Sverige i samråd. Föreskrifterna ska antas av RS respektive Antidoping Sveriges styrelse. Sådana föreskrifter och ändringar ska underställas nästkommande RF-stämma för godkännande.

Sveriges antidopingprogram

Om vi sammanför detta dokument, Idrottens antidopingarbete, med de utbildningsplaner som ADSE, RF, SOK och SPK har som signatärer av Världsantidopingkoden och lägger till alla SF:s antidopingplaner så kan de tillsammans betraktas som den svenska idrottsrörelsens antidopingprogram.

Om du har frågor om idrottens antidopingarbete kan du kontakta Antidoping Sverige via info@antidoping.se.

Antidoping Sverige
E-post: info@antidoping.se
Hemsida: antidoping.se